

Beslutningsforslag nr. B 53

Folketinget 2013-14

Fremsat den 19. februar 2014 af Frank Aaen (EL), Stine Brix (EL) og Pernille Skipper (EL)

Forslag til folketingsbeslutning om demokratisk debat før salg af Nets

Folketinget pålægger regeringen at sikre, at statens ejerandele og Nationalbankens aktier i Nets ikke sælges, før konsekvenserne af et ejerskifte er analyseret og mulighederne for en samfundsmæssig overtagelse er undersøgt. Til at analysere problemstillingen med datasikkerhed nedsættes en særlig og uafhængig ekspertgruppe, der skal fremlægge en analyse, i god tid før et salg gennemføres.

Hvis et salg gennemføres til private, skal regeringen forud for dette fremsatte lovforslag, der sikrer, at Nets' forskellige samfundsvigtige funktioner ikke bliver til en pengemaskine for kapitalfonde, og lovforslag, der sikrer en effektiv beskyttelse af personfølsomme data, bl.a. ved at kræve, at nye ejere og Nets' servere er placeret i Danmark

Bemærkninger til forslaget

For at få et godt grundlag for en debat og en uafhængig analyse af de samfundsmæssige konsekvenser ved et salg til f.eks. kapitalfonde skal regeringen, i samarbejde med Folkeetinget, nedsætte en ekspertgruppe med uvildige eksperter inden for bl.a. finans og datasikkerhed. Ekspertgruppens resultater skal fremlægges til en offentlig debat i god tid før en beslutning om at ændre ejerskabet til Nets. De aktier, staten har direkte eller indirekte kontrol over, f.eks. via Nationalbanken, Vestjysk Bank og andre pengeinstitutter, via Finansiell Stabilitet eller på anden måde, må ikke sælges til anden side, før der har været denne analyse og debat.

Nets er med Dankortet, andre betalingskort og Betalings-service en helt afgørende del af den danske finansielle infrastruktur. Samtidig er Nets med ansvaret for NemID og halvdelen af e-Boks helt afgørende for al kommunikation mellem borgerne, myndighederne, finansielle virksomheder og mange andre institutioner og selskaber.

Afgørende informationer om alle danskere er lagret i og passerer gennem Nets. Selv om det er dansk lovgivning, der regulerer behandlingen af personfølsomme data, og myndighedernes adgang til Nets' data er underlagt dansk lovgivning og danske domstole, vil denne beskyttelse blive alvorligt undergravet, hvis Nets bliver et udenlandsk ejet selskab under anden lovgivning, og særligt hvis de vigtige og personfølsomme oplysninger ligger på servere, der er placeret i udlandet. Vi har allerede eksempler på grundløse mistanker om terrorforbindelser, hvor en dansk virksomheds betalinger, der er gået via USA, er blevet stoppet til stor skade for virksomheden.

Udenlandske selskaber, f.eks. selskaber med basis i USA, er eller kan blive underlagt det pågældende lands lovgivning på området, en lovgivning, der typisk – i det omfang der overhovedet er en virksom beskyttelse – alene gælder landets egne borgere, ikke udlændinge. Derfor vil salget til et udenlandsk selskab og/eller et selskab, der driver Nets fra udlandet, ikke være omfattet af danske regler for databeskyttelse. Derfor skal det, uanset hvilken ejerform Nets kommer under, være et lovbestemt krav, at de nye ejere og de servere, der indeholder afgørende personfølsomme data, er placeret i Danmark og dermed er underlagt dansk lovgivning og kontrol.

Ud over datasikkerhed er der fare for, at Nets' reelle monopol på en række tjenester bliver til en pengemaskine for

internationale kapitalfonde. Allerede i dag giver Nets et betydeligt overskud til bankerne. På nogle områder kan gebyrerne bare skrues op, på andre er de i nogle år begrænset. F.eks. er betalingen for brug af Dankortet reguleret i en periode. Stigende gebyrer på brug af f.eks. Betalings-service har allerede medført stærkt stigende indtægter til Nets, og gebyrerne på e-handel er i dag allerede mange gange større end på brug af Dankortet i fysiske butikker, selv om omkostningerne givet ikke er væsentlig større, måske tværtimod.

Med Nets' monopol på andre tjenester som f.eks. NemID er der rige muligheder for at øge Nets' indtjening langt ud over det nuværende niveau. Det er derfor, udenlandske kapitalfonde står i kø for at købe selskabet.

Desuden er det af afgørende betydning for mindre danske pengeinstitutter, at de kan udstede Dankort til forbrugerne uden store ekstraomkostninger for banken eller brugerne. I dag er Dankortet verdens billigste betalingsmiddel. Betaling med kreditkort og kontanter koster to til fire gange mere end en betaling med Dankortet trods det gebyr, butikkerne i dag betaler for kunders brug af Dankortet. Efter et salg vil kapitalfonde enten kræve et højere gebyr for brug af Dankortet eller satse på, at flere og flere lokkes eller presses over på andre betalingskort-mobil-løsninger, der ikke er underlagt samme begrænsninger på gebyret. Det er derfor helt afgørende for at stoppe gebyrskruen, at det billige alternativ, Dankortet, bevares og udvikles som et billigt alternativ til andre og dyrere betalingsformer. Ellers vil gebyrerne eksplodere. Tilsvarende er det afgørende for de mindre pengeinstitutters eksistens, at der er en landsdækkende billig form for betalingsformidling.

Det nuværende ejerskab til Nets er fordelt på mange store og mindre banker og Nationalbanken. Det afbalancerer i nogen grad de forskellige interesser, men denne ejerform er tilsyneladende på vej ud. Derfor er det afgørende med en grundig offentlig debat, før der træffes beslutning om at sælge Nets til f.eks. en eller to kapitalfonde.

Staten har med sin direkte og indirekte kontrol over en betydelig andel af aktier i Nets' mulighed for at sikre, at der bliver en ordentlig debat forud for et eventuelt salg. Med dette beslutningsforslag ønskes en grundig debat af konsekvenser af et eventuelt salg af selskabet til kapitalfonde og en uafhængig analyse af alternativer, der sikrer Nets fremtid til fordel for det danske samfund.

*Skriftlig fremsættelse***Frank Aaen (EL):**

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om demokratisk debat før salg af Nets.

(Beslutningsforslag nr. B 53)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.